

หากสหกรณ์ไม่เร่งหาแนวทางแก้ไขและปรับกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจ อาจส่งผลถึงความมั่นคงและความอยู่รอดของสหกรณ์

จากผลการวิเคราะห์ความสามารถในการชำระคืนเงินกู้ และฐานะหลังการชำระคืนเงินกู้ พบว่า ประมวลการซึ่งกำหนดให้ปีบัญชี 2549 เป็นฐานเทียบเคียงในการประมวลผลการดำเนินงาน ในช่วงปี 2550-2564 โดยสหกรณ์ควรมีกำไรก่อนการจัดสรรไม่ต่ำกว่าปี 2549 และแผนการชำระหนี้ระยะยาวภายใต้โครงการเงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างภาคเกษตร ซึ่งแบ่งได้เป็น 3 ช่วง คือ ช่วงแรก ระหว่างปี 2548-2555 เป็นช่วงที่สหกรณ์เริ่มใช้ประโยชน์จากอุปกรณ์การตลาดที่ได้รับ การกำหนดแผนการชำระเงินจึงยังไม่สูงมากนัก ช่วงที่สอง ระหว่างปี 2556-2558 เป็นช่วงที่สหกรณ์ควรใช้ประโยชน์จากอุปกรณ์การตลาดอย่างเต็มที่ การกำหนดแผนการชำระเงินจึงปรับตัวสูงขึ้น โดยเริ่มปรับลดในปี 2559 และช่วงที่สาม ระหว่างปี 2559-2564 เป็นช่วงที่แผนการชำระเงินเหลือเพียงอุปกรณ์เดียวจาก 3 อุปกรณ์ แผนการชำระเงินจึงปรับตัวลดลง ดังนั้น หากสหกรณ์ยังมีการบริหารจัดการและประสิทธิภาพในการบริหารธุรกิจในช่วงปี 2550-2564 เช่นเดียวกับปี 2549 สหกรณ์จะสามารถประคับประคองการบริหารจัดการเพื่อชำระหนี้สินได้โดยไม่มีปัญหาในช่วงแรก แต่เมื่อเข้าสู่ช่วงที่สอง ถ้าสหกรณ์ไม่ได้มีการวางแผนปรับปรุงธุรกิจเพื่อรองรับภาระการชำระหนี้ซึ่งปรับตัวสูงขึ้นแล้ว สภาพคล่องของสหกรณ์จะลดลงและส่งผลกระทบต่อ การดำเนินธุรกิจ ถ้าหากสหกรณ์สามารถประคองตัวไปได้จนเข้าสู่ช่วงที่สาม ซึ่งเป็นช่วงที่ภาระการชำระหนี้เริ่มผ่อนคลายลง สหกรณ์มีแนวโน้มการปรับตัวที่ดีขึ้นเห็นได้อย่างชัดเจน อย่างไรก็ตาม การชำระคืนเงินกู้พิจารณาเฉพาะภาระหนี้สินในส่วนของโครงการเงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างภาคเกษตรที่สหกรณ์ต้องชำระในช่วงปี 2548-2564 ซึ่งไม่รวมการก่อหนี้ระยะสั้นของสหกรณ์ พบว่า การกำหนดแผนการชำระคืนเงินกู้ดังกล่าวมิใช่ภาระหนักเกินกว่าที่สหกรณ์จะบริหารจัดการได้ หากสหกรณ์ได้มีการวางแผนเพื่อรองรับสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นไว้เป็นการล่วงหน้า แต่ภาระอันสำคัญที่สหกรณ์จะต้องให้ความระมัดระวังคือ การก่อหนี้สินระยะสั้นในจำนวนมากโดยสูงเกินกว่าส่วนของทุนหลายเท่าซึ่งมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จะส่งผลให้รายได้และผลตอบแทนที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานเกือบทั้งหมดถูกนำไปใช้จ่ายเงินต้นและดอกเบี้ย โดยมีส่วนเหลือมเหลือเพียงเล็กน้อยที่จะนำมาจัดสรรเพื่อเพิ่มทุนภายในของสหกรณ์และจ่ายคืนเป็นเงินปันผลให้กับสมาชิกซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะสร้างความเข้มแข็งให้กับสหกรณ์ โดยสหกรณ์จะต้องบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิภาพและรอบคอบในการดำเนินงานทั้งแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุน เพราะหากสหกรณ์พึ่งเงินทุนจากภายนอกมากเกินไป สุดท้ายแล้วอาจทำให้สหกรณ์ขาดสภาพคล่องและมีปัญหาการส่งชำระหนี้ทั้งในระยะสั้นและระยะยาวตามมา